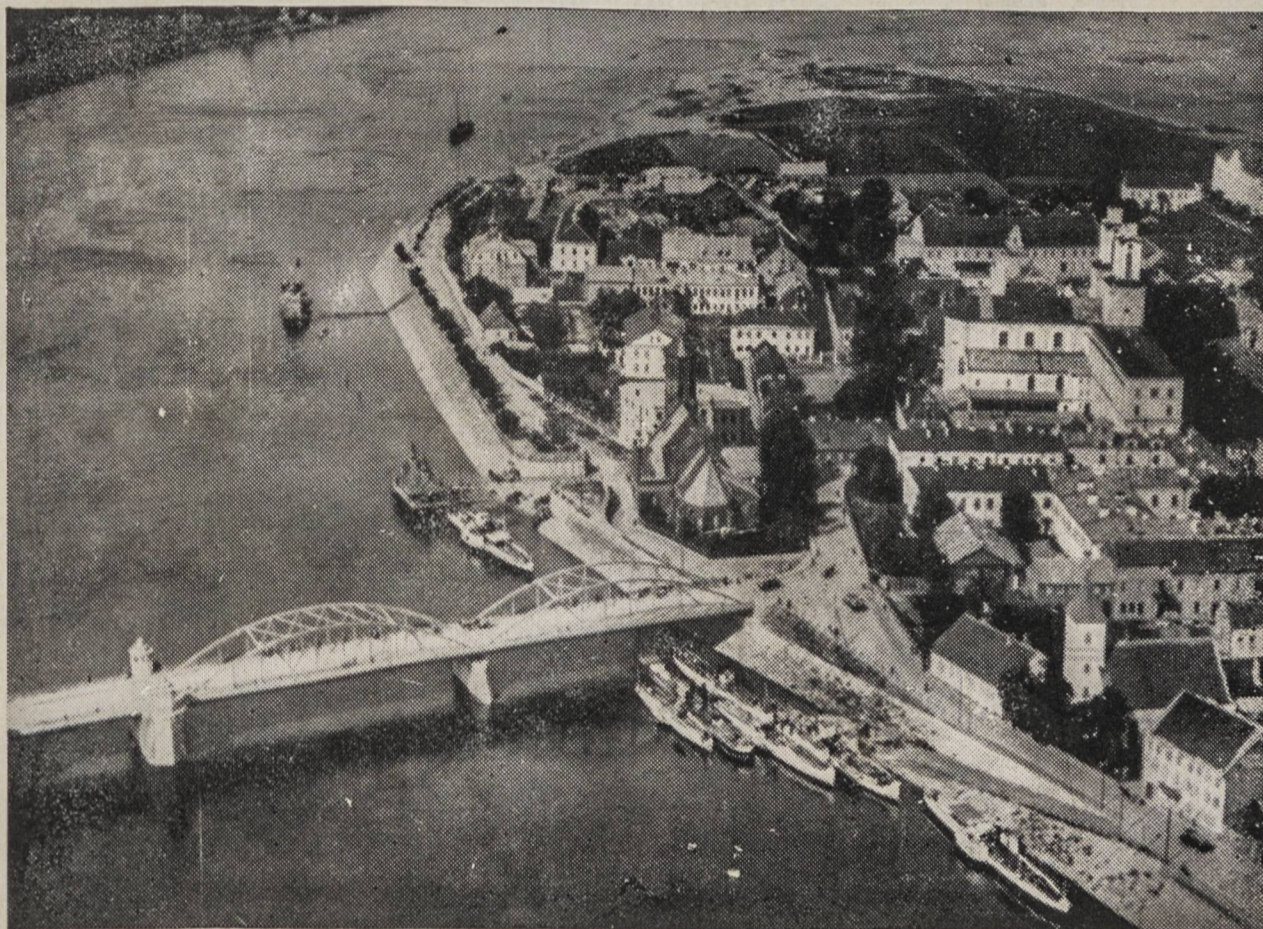

Zilevicius J
166 Park Place
ELIZABETH N J

Cor

1

MARGUTIS

NEMUNO IR NĖRIES SANTAKA IR KAUNO SENAMIESTIS. PER NEMUNĄ MATOTE VYTAUTO TILTĄ IR GALE JO Į ŠIAURĘ, STOVI VYTAUTO BAŽNYČIA. PRIE KRANTO GARLAIVIAI, KURIE PALAIKĖ SUSISIEKIMĄ SU JURBARKU. KRANTAS UŽ VYTAUTO BAŽNYČIOS, BUVO VADINAMAS "CIMBRUVKA", KURIOJE DAUGELIS JAUNŲ PASIDARYDAVO "DEITUS"

Vol. XVI.

No. 18

MARGUTIS

PUBLISHED SEMI-MONTHLY ON THE

15th and 30th

ANTANAS VANAGAITIS

Editor-Publisher

Entered as second-class matter at the post office at Chicago, Illinois, May 16th, 1928, under the act of March 3rd, 1879. SUBSCRIPTION PRICE \$2.00 per copy. The publisher assumes no responsibility for return of unsolicited manuscript.

MARGUTIS, 6755 South Western Avenue.,

Chicago, Illinois

PHONE GROVEHILL 2242

Phone Canal 6122

Dr. S. Biežis, M. D.**GYDYTOJAS IR CHIRURGAS**

2201 West 22nd Street

Valandos:

nuo 1—3 ir 7—8 vakare,
Seredomis ir Nedėliomis
pagal sutartį.

Rezidencija: 3241 W. 66th Pl.

Telephone REPublic 7868

Ofiso ir Rezidencijos Telefonas:

LAFayette 7020

Dr. Stanley Naikelis**PHYSICIAN AND SURGEON**

Ofiso Valandos:

Kasdien, Išskiriant Sekmadienius
nuo 2 iki 4 val. po pietų ir nuo
7 iki 8:30 val. vakare.

3417 SO. HALSTED STREET

CHICAGO, ILL.

Prenumeruokite

"MARGUTIS"

Sau ir Kitiems, Nes Margu-
tis Yra Įdomus ir Lietuviš-
kos Liaudies Dainelėmis ir
Pasiskaitymais Pripildytas.

Atsinaujinkite Margučio Prenumeratą! Mar-
gutis metams kainuoja \$2.00, pusei metų \$1.00.
Adresas: 6755 So. Western Ave., Chicago, Ill.

*Užsirašyk Amerikos***"Lietuvių Naujienos"**

Tai pigiausias ir gražiausias
mėnesnis žurnalas, 24 puslapių.

Prenumerata metams tik 50
centų.

— ★ —

"LIETUVIŲ NAUJIENOS"

332 No. 6th Street

Philadelphia, Pa.

Dirva

Redaktorius K. S. Karpus

Kaina \$2.00

Savaitraštis leidžiamas Clevelande

Adresas:

6820 SUPERIOR AVENUE

CLEVELAND, OHIO.

SANDARA

Tautinės Sandaros Organas.

Metams kaina \$2.00

Red. M. VAIDYLA

Adresas: 840 W. 33rd Str.

Antanas B. Petkus**Dvi Naujos, Moderniškos Koplyčios****Pagrabams****Viena: Chicago, Ill. 6812 So. Western Ave.**

Telephone Grovehill 0142

Antra: Cicero, Ill. 1410 South 50th Avenue

Telephone Cicero 2109

Puikus patarnavimas laidotuviams. Dar puikesnės koplyčios
šermenims. Reikale, kreipkitės į laidotuvių direktorių **ANTANA
B. PETKŲ.**

MARGUTIS

Foremost Lithuanian Journal
of Music, Folklore and
Humor

— Synchronized With —
Outstanding Radio Programs
Covering Homes of a Million
Lithuanians.

KAIP LIETUVA PO RUSAIS VARGO.

Kitas gali tarti nustebęs — patys po Rusais gyvenom, nieko naujo nepasakysi. Gali būt. Bet ar daug yra tokių, kas atsimintų, kad ir pasukinį sukilimą ar baudžios laikus? O juk dar daugelio mūsų tėvai ar seneliai sukilime dalyvavo ir baudžios ejo! O kas buvo seniau nuo pat rusų įsiviešpatavimo Lietuvoje, to jau niekas nebeatmena, nors tai ir ne tokie seni laikai, — rusai valdė Lietuvą tikrai šimtą dvidešimt metų, vadinasi, tik trys, keturios lietuvių kartos gyveno po Rusais. Ir per tą laiką kraštui teko daug nekenčėti, daug kraujo ir ašarų pralieti, daug kovoti ir daugeliui kovoje žūti. Tie, kurie kovojo ir žuvo kurie vargą kentėjo ir išvargę, kurie sunkiai dirbo tiesdami kelius ateiviai, galėtų reikalauti, kad jų anūkai ir praanūkai bent nepamirštų jų vargų ir kovų. Ir jei mes patys, dabartinės kartos žmonės, stengiamės, kad mūsų anūkai nepamirštų mūsų darbų, patys minėkime tuos, kurie dar ne taip senais laikais veikė. Išmokykiame ir savo vaikus tą praeitį gerbti ir pažinti.

Sakau, tik šimtą dvidešimt metų rusai Lietuvoje viešpatavo, bet sunkių ir kruvinų savo valdžios pėdsakų paliko dar ilgaiems metams.

Lietuvos žemę grobti rusai pradėjo jau nuo 1772 metų; gerą plotą užgrobė ir 1792 m.; jų kariuomenė buvo užėmusi ir kitas Lietuvos dalis. Tada kraštas sukilo "maskolių varyti". Bajorai, nenorėdami atiduoti valdžią svetimiams, valstiečiai, laukdami baudžios panaikinimo. Ir sukilęs kraštas uždainavo "Dievas mumis apžiūrėjo, kaip tik Kasčiūška atėjo". Bet vyriausias sukilusios tautos vadas, Kasčiūškas, buvo toli Lenkijoje, o čia silpniesni, menkai ginkluoti lietuvius lengvai sumušė rusai; nepadėjo dainos, šauksmai: "Padėk, padėk pons Kasčiūška maskolių valioti", — nepadėjo, pats nelaisvės pateko. Rusams nurimdžius sukilusį kraštą, prasidėjo persekiojimai. Jie palietė ne tik dvarininkus, kurių didelė dalis dar buvo atiduota rusų generolams ir valdininkams, bet ir kaimo žmones. Dideli jų būriai ištremti už dalyvavimą sukilime į tolimą Sibirą,

kurį nuo to laiko lietuviai gerai pažino, grandinėse išvagojo.

Lietuva pradėta tvarkyti iš naujo. Išdalinta gubernijomis, atsiųsti visai šiam kraštui svetimi valdininkai, padidinti mokesčiai, galutinai suspausti baudžios valstiečiai, kurie, ir lenkų laikais jas ėję, dabar kruvinomis ašaromis verkė dėl nepakeliamų sunkenybių ir visą laiką, kol nebuvo panaikintos baudžios, kėlė kruvinai malinamus maištus.

Kiek palengvėjo, kai mirus pasiėmėlei Kotrynai ir pamišėliui carui Povyliui, kraštą ėmė valdyti švelnesnis caras Aleksandras Pirmasis. Pradėtas atstatymas XVIII amžiaus pabaigoje sunaikintų ūkių, sugintų trobų, nors sykiu baudžios sunkenybės nuolatos didėjo: naujas rusų baudžios sąlygas pamėgo ne tik nauji dvarininkai iš rusų tarpo, bet ir senieji, čia iš senovės gyvenę.

Pradėtos kurti naujos mokyklos, ypač daug įsteigta parapijinių, kurias lankė daugiausia valstiečių vaikai ir kurios liko ligi Muravjovo laikų.

Bet kartu Vakaruose kilo kruvina karo žvaigždė, prancūzų imperatoriaus Napoleono Bonaparto asmenyje, ir Rusija įsitraukė į jo karus, čia eidama prieš jį, čia sykiu su juo. Trumpiausias kelias iš Rusijos į Vakarus ėjo per Lietuvos laukus, ir traukdama jais alkaną rusų kariuomenę naikino visą maistą ir pašarą, versdama vietos gyventojus elgetauti, o stipriausius vyrus paimdama beveik visam amžiui į kariuomenę. Išvaikščiojo tada Lietuvoje paimti kareiviai beveik visus kraštus, kur tik buvo kariaujama. Išvargę valstiečiai vylėsi išsigelbėsia prancūzams atėjus:

"Berneliai, berneliai, kur jūsų valnastis?

Eikit pas prancūzą, tenai aną rasit".

Ne tiek nuėjo, kiek pačių prancūzų Lietuvoje susilaukė, kai 1812 m. Napoleonas, paskelbęs rusams karą ir surinkęs milžinišką kariuomenę, su didžiausiais pulkais įsiveržė į Lietuvos kraštą, eidamas per jį į Rusijos gilumą. Iš Prūsų per Žemaičius, iš šiaurės Suvalkijos per Kauną ir Vilnių, iš pietų Suvalkijos antlink Gardino traukė kariuomenės tun-

ta. Praėjo, praūžė, o Lietuvoje paliko tuščius laukus ir aruodus, nukurdusius žmones. O čia štai vėl reikalaujama maisto ir pašaro tai prabėgusiai kariuomenei išlaikyti; reikia duoti savo žmones į kariuomenę saugoti prancūzų užpakalinėmis linijoms. Kuriuos vyrus nesukubo išvesti besitraukiantieji iš Lietuvos rusai, tuos suvarė į prancūzų pulkus, Lietuvos pulkais pavadintus, ir kautynėse pastatė brolių prieš brolių, kariauti ne už savo krašto laisvę, bet už prancūzų ar rusų laimėjimą.

Po kelių mėnesių prasidėjo dar baisesnis už pirmąjį potvynį atoslūgis, kada sumušti Rusijoje prancūzai, ne surikiuotomis eilėmis bet alkanomis gaujomis, ištvirkusiais būriais pradėjo bėgti per Lietuvą į vakarus. Sudegino didesnę kaimų ir miestelių dalį, atnešė ligas, suvalgė, suėdė viską, kas tik buvo likę; prabėgo, vėl palikę Lietuvą didžiausiame skurdė. Ir dar ilgus metus negalėjo mūsų žemė nuo tų vargų atsigauti, atsikvėpti.

Aptilus karams, trumpą laiką atėjo poilsis. Tuo pasinaudodama karštesnė Lietuvos jaunuomenės dalis, daugiausia Vilniaus Universitete susibūrusi, puolė dirbti kaimiečių tarpe, stengdamasi ją, kad ir sunkias baudžios einančią, dvasinių atžvilgiu aukščiau pakelti. Du Simanai — Daukantai ir Stanevičiai, broliai Nebazitauskiai, Poška, Valiūnas, Smolskis, Vizgirda ir kiti, pradėjo teikti lietuviams knygučių apie dabartį ir praeitį dvasinio ir pasaulinio turinio, ėmė platinti jas žmonių tarpe, kurti mokyklas, kelti apsnūdusią lietuvių sąmonę. Vargų prispausti žmonės, tikėjo rasti kokią nors išeitį. Tačiau neilgai truko tas poilsis. Mirus Aleksandrui ir 1825 m. žiauriam Nikolajui Pirmajam atsisėdus Rusijoje soste, vėl geležinė ranka sugniaužė visą kraštą, prislėgė visą savarankišką Lietuvos gyvenimą, išardė ir lietuvių tautinio judėjimo pradžią. Kadangi sykiu buvo imta dar labiau spausti valstiečius, kurie vis apie "valnastį" svajojo, matydami aplinkines valstybes seniai panaikinus baudžios, tad nenuostabų, kad kraštas tikėjosi išsigelbėsia vien sukilęs prieš rusus.

1831 metais sukilo beveik visa Lietuva. Didžiausiais būriais prie sukilimo prisidėjo ir valstiečiai lietuviai laukdami, kad sukilimas atpa-

laiduos juos ne tik iš rusų pančių, bet ir iš savo dvarininkų globos. Trumpu laiku visi Žemaičiai rados laisvi, rusų kariuomenė iš ten pabėgo. Vedami Jacevičiaus, jie veržėsi prie jūros, kad iš svetur galėtų gauti ginklų ir pagalbos, ir svajodami dainavo:

Eikim visi imt Palangą,
O laivais nuplauksma
Staličiop su valia dangaus,
Ir carą sugausma.

Tik Vilniuje laikėsi rusų kariuomenės liekanos, su baime laukdamos apgulimo, kada taip pat sukilusi Lenkija sumanė atsisti tikrą kariuomenę, kurie ten buvo dar iš seno išlikusi, Lietuvai pagalbėti. Geldaudo ir Dembinskio triukšmingai vadovaujama atsibeldė ta "gelbėtojų" kariuomenė į Lietuvą; tuojau paėmė į savo rankas sukilimo vadovavimą, panaikino sukilėlių būrius, aptaisė kareivius uniforma ir nuėjo ant Vilniaus. Nors "slaunas vadas Gelguds" (kaip sakė tų laikų daina), bet rusams vos paleidus pora patrankų šūvių iš Panerio kalnų, dar "slaučiau" lenkų kariuomenė ėmė trauktis nuo Vilniaus pagal Nevėžį, o iš ten antlink Šiaulių, visur vengdama kautynių su priešu. Pagaliau Kuršėnuose pasidalino: Dembinskis su kariuomenės dalimi aplinkiniais keliais spruko atgal į Lenkiją, čia nieko nenuveikęs, o "slaunas Gelguds" su likusiais dūmė tiesiai ant link Klaipėdos, kuri tuo laiku priklausė vokiečiams. Sieną perėjęs pasidavė su visa kariuomene vokiečiams. Nors už krašto išdavimą čia pat iš savųjų susilaukė kulkos, bet tas jau nepadėjo — sukilimas atgyti nebegalėjo, nes visi sukilėlių būriai, kaip matėm, buvo pačių lenkų panaikinti, o be to į Lietuvą buvo atgabenta daugybė naujos rusų kariuomenės.

Dabar galėjo pasireikšti žiaurusis Nikalojus. Buvę sukilėliai ar jiems prijautusieji būriais siunčiami į Sibirą, jų žemės atimamos ir atiduodamos rusams, ir ne tik dvarininkams, bet ir šiaip atgabenamiems iš Rusijos poselencams; bažnyčios ir vienuolynai atimami ir atiduodami kitiems; visur įvedama rusų kalba ir statomi rusai valdininkai. Bet koks murmėjimas, bet koks valstiečių nepasitenkinimo išreiškimas malšinamas kazokų nagaikomis.

Nutilo išteriota Lietuva ir tik statė rekrūtus rusų kariuomenei. O jų reikėjo daug. Rusai nuolat painiojosi į naujus karus, vis naujų žemių ieškodami. Ir vėl lietuviai kareiviai trankėsi po tolimus pakraščius, visam amžiui atskirti nuo savo gimti-

nės. Bet pagaliau ir Nikalojus susilaukė stipresnio priešo, įsipainiojęs į pagarsėjusį 1855 metų Krymo karą su prancūzais, italais ir turkais. Jam valstybę tvarkant, išbujojo tik didžiausias vagiliavimas ir neteisīgumas, ir kai teko kariauti ne su pusiaulaukinėmis tautomis jų pačių krašte, bet savo krašte su stipriu priešu, tai pasirodė, kad kariuomenė neturi nei maisto, nei pašaro, nei ginklų, nei drabužių, nei avalinės. Basa, alkana, beginklė, dvasiškai prislėgta baudžiauninkų vergų kariuomenė negalėjo sėkmingai kariauti, ir karas buvo pralaimėtas. Nikalojus mirė; vieni sako, kad iš susigraužimo, kiti — kad buvęs nuudytas.

Jo vietą apėmęs Aleksandras Antrasis tuoju baigė karą ir, matydamas didžiausią nepasitenkinimą esamąją tvarką jau ne tik tai Lietuvoje, bet ir visoje valstybėje, sumanė keisti se-

nąją tvarką, tobulinti valstybės valdymą ir pirmučiausia panaikinti baudžiavą. Sykiu norėdamas nuraminti visuotinį bruzdėjimą, kiek sušvelnino vidaus priespaudą.

Pakėlė galvą ir Lietuvą. Žemaičių vyskupas Motiejus Valančius ėmė rinkti aplink save lietuvių šviesuomenę, vėl pradėjo plaukti į žmones lietuviškos knygos, pradėta kurti mokyklos, visai šviesti žmones. Visoj Lietuvoj smarkiai siaučiant girtuoklystei, kurią ypač kėlė pareiga gerti savo pono bravare gaminamą ir savo dvaro karčiamoj parduodamą degtinę, Valančius sumanė pradėti blaivybės kovą. Ta kova iš pradžių jam visiškai sekėsi. Per keletą metų, pradedant 1856 metais, pirmučiausia Žemaičiai, paskiau ir kitos Lietuvos dalys, raginamos kunigų iš sakyklų, knygų skaitymo, nuolat kalbinamos geros valios žmonių, visai nustojo gerti. Bravarai nebeveikė, karčiamos

stovėjo tuščios, bet ir į valstybės išdą nebeplaukė akcųžės pajamos. Sujudo akcųžininkai, dvarininkai, karčiamininkai. Kaip čia privertus žmones gerti? Tačiau nepadėjo nei grąšymai, nei prašymai, nei vaišinimas nemokama degtine gatvėse ir prie viešelių. — žmonės negėrė ir šešeris metus išsilaikė blaivi. Tik tai 1863 m., Muravjovui uždraudus blaivybės brolijas, žmonės vėl grįžo prie degtinės.

Bet kol kas labiausiai laukta baudžiavos panaikinimo. Tačiau ir dvarininkai nesnaudė. Tiesa, buvo ir tokių, kurie palankiai žiūrėjo į sumanymą, ir rimtai ruošėsi naujoms są-

lygomis, be baudžiauninkų, vesti ūkį, bet kiti, žinodami, kad vergijos panaikinimas yra neišvengiamas, stengėsi iš anksto apsidrausti nuo galimų nuostolių: daug kas skubiai ėmė naikinti kaimus, atimtą iš kaimiečių žemę jungė prie savo dvarų, ar naujus dvarus kūrė; o kiti, norėdami dar atrodyti geradarius, patys atleido savo baudžiauninkus, tačiau be žemės, gerai žinodami, kad jie bado verčiami, patys ateis pas juos bernauti. Pradėjo augti nepasitenkinimas. Jį padidino dėl nederliaus kilęs badas, o galutinai žmones išjudino pačios reformos vilkinimas, — nors 1861 m., vasario mėn. 19 d. (kovo mėn. (Tąsa ant 12 pusl.)

LIETUVOS ISTORIJA

Lietuvos Istorija Paveiksluose. Kurie norite susipažinti plačiau su Lietuvos praeitimi ir dabartimi, pasiskaitykite angliškai parašyta knyga apie Lietuvos istoriją "THE LITHUANIANS." Jaunas lietuvis piešėjas A. Denis Yuknis, išleido šią knygą ir pats piešė istoriskus ir kitokius paveikslus iš lietuvių veikimo. Knyga kainuoja vienas doleris. Kurie norite išsirašyti jums bus labai naudinga susipažinti su savo tautos istorija. Jauniems, ypatingai naudinga šioji knyga, nes parašyta anglų kalboje. Adresuokite laiškus su pinigais Margučiu. Knygos vardas "THE LITHUANIANS".

Savo akimis matysite kokias žemes, kitados valdė Lietuvair kaip ją kaimynai naikino, grobė jos valdomas žemes. Susipažinkite patys su savo tautos praeitimi ir lai mūsų jaunoji gentkartė susipažysta su savimi...

Tai vienas iš žemėlapių, kuris telpa "The Lithuanians" leidiny. Yra jų ir daugiau. Išsirašykite už vieną dolerį. Perskaite, galėsite nusiųst savo vaikams-sūnams, kurie tarnauja kariuomenėj. Jie tegul pasiskaito ir bebabėjo, duos ir kitiems pasiskaityti. Garsinkime savo tautos vardą visam pasauli, visoms tautoms ir valtybėms!

DĖDYTĖ JERONIMAS RAŠO

Sveikučiai!

Visupirmu atsiprašau už padaryta cenzūrą, mano pereito laiško. Man labai nesmagu, kad jūs negavote sužinoti daug teisybės, kur aš parašiau apie lietuviška politikę. Tas Margučio redaktorius, tai kaip Stalinas - viską cenzūruoja. Nieko negali parašyti ką turi galvoj, kaip tavo razumas išfigeriuoja. Gerai. Jeigu jau Margučio redaktorius nenor kad aš rašyčiau apie politikę, tai nerašysiu. Tik klausymas, ar išeis Margučiu ant sveikatos. Dabar kiekvienas lietuviškas laikraštis politikę varinėja. Pasiskaitykite bile lietuvišką laikraštį: Kiekviename baisiausi užsipuolimai ant kitų. Lyg rodos mums vietos nėra Amerikoje. Nei vienas laikraštis su kitu nesutinka. Net vienminčiai, vienos "aidijos" redaktoriai, ir tie turi "susiropuoti" už kokį nors mažmožį. Turbūt toks apsigimimas. Negali gražumu sugyventi. Pešasi, kaip šunes. Atsiprašau, ponų redaktorių už tokį drąsų pavadinimą, ale kad taip yra. Man prisimena

cenzūros išbraukta.

Bet kaip iš kitos pusės pati geriuoji, tai išeina pateisinimas. Na, kaip tie ponai redaktoriai gali sugyventi, kaip jie gali būti vienu minčių, kad viens į kitą nepanašūs. Jeigu jūs pamatytumėt vienoj eilėj stovinčius

mūsų lietuviškų laikraščių redaktoriais, tai matytumėt, kad anie viens į kitą nepanašūs: tai didelis, tai storas, tai mažas, tai plonas, tai su akulioriais, tai be akuliorių, tai su ūsais, tai be ūsų; tai biski šleivas, tai kuprotas, tai mokyta, tai nei šioks, nei toks - visi vis kitokios gubernijos, kitos parapijos, na, o jau įsitikinimų, tai begalinių. Yra ir tokių, katrie kaip žalčiai - maino savo skūrą . . . Imkim katalikų redaktorių. Anot jų, yra 80 procentų katalikų ir štai sutvėrė lietuvišką tarybą ir . . . mažumoj. Vienas redaktorius nori pasiteisinti, ale ką tu brolių teisiniesi, kad neišteisinamas dalykas. Kaip jūs galite tikintiems sakyti arba laikraščiuose rašyti, kad taip vadinami "bedieviai-cicilikai"

cenzūros išbraukta.

Tai ot ir pasakiau kas ant širdies buvo. Jeigu ir ši syki išcenzorys mano laišką, tai aš visai nerašysiu.

O dabar norėčiau parašyti jums apie kitokius dalykus. Anasyk vienas barbery išgirdęs pasakojant Marguti per radiją apie barzdą, praše, kad aš parašyčiau į laikraštį barzdos istoriją. Well . . . Barzda turi labai ilgą istoriją, bet aš nemisliju, kad galėsiu visą aprašyti. Parašysiu per ilgą, tai ir vėl išcenzorys pons redaktorių . . .

Barzda. Barzda, tai smakro "overkautas", katra pridengia skūra, kad kišant kur nors be jokio reikalo, nenudegtų . . . Bet ne tik ant smakro barzda auga, o ir ant veidų, ant apatinės lūpos. Mes, lietuviai esame priprate matyti barzdas pas žydų tautybės vyrus. Ja nešioja ir ruskiai, nešioja ir kitos tautos, katros nemoka ir netur su kuo nusiskust. Anglai, amerikiečiai, skuta ne tik barzdą, bet ir ūsus. Ir lietuviai amerikiečiai, daugumoj, yra skutikai ir barzdos ir ūsų. Europojiečiai, australiečiai ir aino giminės vyrai, turi tirštą barzdą. Bet tokių mongolų, indėnų ir kitų, tai reti plaukai ant barzdos. Barzda lotyniškai, vadinama "barba". Senovės prūsai vadina "bardus". Senieji slavai vadino "brada". Lenkai sako "broda". Rusai - "boroda". Prūsai - "barbe". Anglai - "barb" ir t. t. . . Pirminės ir senovės tautos, barzda reiškė vyriškumą, stiprybę, laisvumą, tai išskyrus egiptiečius, asiriečius, filistėnus, kurie barz-

das skuto, visos kitos tautos barzdas želdinos, net ir asiriečiai prisi-taisydavo sau dirbtines barzdas ir taip pat kaip ir kiti, barzdos netekimą laikė nelaisvės ir negarbės ženklu. Barzdos netinkamas palietimas, peštelėjimas, dar juk ir šiandien laikomas įžeidimu. Dargi egiptėnuose, kurie barzdas užleisdavo tik gėdėdami (mirusio apgailėdami), vėliau taip pat kunigaikščiai, didikai, stengdamies iš minios paprastų žmonių išsiskirti, pasmakrį dirbtinėmis barzdomis padabindavo.

Seniausioje gadyneje graikai skutos, bet greit nustojo ir barzdą augino. Vėliau, Aleksandro Didžiojo laikais vėl ėmė skustis. Tik mokslo vyrai, pilasopai skyrės nuo paprastųjų, augindami barzdas.

Romėnai, dar 300 metų prieš Kristaus gimimą pradėjo skusti barzdas, bet jau pirmame amžiui po Kristaus, puikuoliai ėmė auginti barzdas.

Ilga istorija apie barzdą. Galiu tik tiek dar parašyti, kad dvyliktam amžiui, Bizantijos įtakoj, atsirado taip vadinama smaila barzda. Pradėjo rasti "smailibarzdžiai," nes jie kirpo barzdą iš šonų ir nusmailino ją. Tokia mada įėjo ir ji užsiliko iki šių laikų.

Barzda ir Lietuvoje turi savo istoriją. Kazimieras Didysis ir jo sūnėnas Liudvikas nešiojo barzdas, bet Jogaila ir Jogailaičiai, vėl skutosi. 16-to ir 17-to amžiaus Lietuvos bajorija kaip ir visoj Europoj, vėl užleisdavo barzdas. Vieni nešiojo trumpas, kiti pakirptas - visokias. Nešiojo barzdas ir miestiečiai, bet kaimiečiai nevisur. Nuo laiku Žigimanto Augusto, keletas karalių buvo barzdoti, kad ir nevienodai, bet nuo Jono Kazimiero laiku jau visi karaliai skutosi. Karalius pasekė bajorai, didžiūnai, o su jais ir platesnė visuomenė. Tačiau 19-tam amžiuje, lenkų šviesuomenėje, barzda atgijo kaip ir kitur Europoje ir laikėsi be maž iki pasaulinio karo. Ir lietuvių veikėjų tarpe, mes randame barzduotus vyrus: Dr. Basanavičių, Dr. Šliupą, Dr. Kudirką, ir kiti. Vieni iš jų nešiojo didesnes, kiti mažesnes barzdas. Pav. Kudirka, Jablonskis, Jankus, ir kiti, nešiojo daugiau ar mažiau pakarpytas, o Kraučiušas, tai plačia, kaip šluota barzda augino. Simanas Daukantas turėjo pasmakrinę barzdą, - apkarpytą. Daugelis lietuvių veikėjų, augino barzdas. Imkime - Pietarį, Vištelį, Silvestraitį ir t. t. . .

Lietuvoje, senovės prūsai ir lietuviai, želdinosi barzdas; duonelaitiškai tariant, tai buvo tikra "barz-

dota gadyne". Mes neišsivaizduojame kitokių kunigaikščių, kanklininkų, krivių-krivaičių, kaip tik su ilgomis žiloms barzdoms. Bet vėliau, jau pradėjo lietuviai skusti barzdas. Didysis Kunigaikštis Vytautas, sako peikes tuos, kurie užsileisdavo barzdas, bet senojo įpročio vistiek neįveikė. Istorikas Daukantas rašo savo veikale "Būde" (1845 m.) kad "Jaunuomenė ligi 40 metų skutos, idant paskui tanki barzda vieputiniais susisukusi ant žandais niukso-tų" . . . Tai vadinasi, tik jauni ne- nešiodavo barzdos.

Tai matot, kaip yra su barzdos istorija. Labai daug reikėtų rašyti, kad aprašius visą istoriją apie barzdą. Žiūrėkit, juk seniau ir kunigai nešiojo barzdas. Ir dabar dar kai kurių tikybų dvasininkai nešioja barzdas. Lietuvis, vyskupas P. Būčys ir nešioja barzdą. Katalikų dvasininkai pradėjo skust barzdas tik penktam amžiui. Ir štai dvyliktam amžiui, sinodas išleido įsakymą ir bausmės dvasininkams, už barzdos nešiojimą. Bet nepaisant to įsakymo, penkioliktam amžiui, barzda vėl įgavo pilietinės teisės. Šešioliktam ir septynioliktam amžiui net ir vyskupai, nešiojo barzdas. Lietuvos vyskupas Merkelis Giedraitis ir su barzda. Tik po 1680 metų įsigaliojo mada dvasininkams barzda skustis. Bet vyskupas gali leisti bile vienam dvasininkui savo vyskupijoje, nešioti barzdą ypatingais atvejais. Vienuoliai kapucinai, kamalduliai turi bendra leidi-mą. Ir taip pat rytietiškių apeigų dvasininkai gali nešioti barzdas.

Well, manau kad užteks. Kadangi Margutis turi ir barzdotu skaitytojų ir barberių, tai pasiskaitykite ir kitiems papasakokite, kad skutimas barzdos, tai turi didele istoriją. Nemanykite, kad barzda, tai koks kupstas ant pievos . . .

O iki kitam sykiui, vėl sakysiu iki pasiskaitymo kitada.

Jūsų JERONIMAS.

MARGUČIO

RADIO PROGRAMAI iš WHFC (1450 kil.) pirmadieniais, antradieniais, trečiadieniais, ketvirtadieniais, penktadieniais ir šeštadieniais, 9:30 val. vakare.

SEKMADIENIAIS 1 val. po piet.
PENKTADIENIAIS 7 val. vakare.

Tel. GROvehill 2242
6755 So. Western Ave., Chicago, Ill.

SVEIKATOS SKYRIUS

TVARKO

Dr. Steponas Biežis

Per Radio iš WHFC 9:30 val. vakare
Paskaitos būna antradieniais

APIE MITYBĄ ŠIŲ DIENŲ MOKSLO ŠVIESOJE

Visi gerai žinome ir aiškiai su-
prantame, kad be maisto ilgai nega-
lėtume palaikyti gyvybės. Valgomų
jų daiktų yra labai daugel ir kiek-
vienas jų turi savotiškas bei ypatin-
gas savybes, kurios netik svarbios,
bet ir neatbūtinios išlaikymui sveika-
tos gerame stovyje. Todėl prisieina
žiūrėti į valgi ne kaip į kokį menk-
niekį, kuriuo prikėmsime pilvą bei
patenkiname apetitą, bet kaip į
šaltinį sveikatos ir ilgesnio gyvenimo.

Dar nelabai seniai buvo galvota,
kad pasivalgymas iki sočiai pilnai
patenkina kūno reikalavimus ir ži-
noma atitinka sveikatos reikalavi-
mams. Tai buvo tais laikais, kad vi-
sai mažai tebuvo žinoma apie maisto
sudėtį ir jo virškinimą. Studijuojant
maisto įtaką į žmogaus sveikata
buvo atkartotinai pastebėta ir ga-
lutinai įrodyta, kad stoka vienos
ar kitokios maisto rūšies netik kenkia
sveikatai, bet dažnai net pagami-
na rimtas ligas, kurias veikia pa-
gydoma atpildymu stokuojančio
maisto. Vaistai šiose ligose esti vi-
sai be jokios vertės.

Pastaraisiais keliais metais moks-
lininkai labai daug pastangų ir dar-
bo įdėda maisto analizavimui bei
tyrimui jo įtakos į žmogaus sveikata.
Galima sakyti, kad su kiekviena
diena vis naujų davinių surandama,
kurie patikrina didžiulę svarbą tin-
kamo maisto. Jau yra aiškiai nusta-
tyta, kad daugybė visokių sirguliavi-
mų, kaip paprastai sakome nesijau-
timo kaip reikia, nors aiškios ligos
ir nesti, pareina nuo netikusio mai-
sto, kame ko nors trūksta, kad kūno
organai galėtų funkcionuoti savo pil-
numoje. Tuli mokslininkai šiandieną
tvirtina ir ne be pamato, kad daugel
kasdieninių susirgimų tiesioginiai
pareina nuo ne balansuoto valgio.
Nekurie net nusako, nors tikrų
įrodymų kol kas neturi, kad žmo-
gaus amžių galima gerokai prailginti
su pagalba moksliskai pritaikinto
maisto.

Štai mūsų kareiviams nustato mai-
sto kokybę ekspertai, kurie specia-
liai yra paskirti šiam tikslui ir ku-
rie tēmija rezultatus. Dar iki šiol,

reikia pasakyti, joki kariuomenė ne-
buvo taip moksliskai penima, kaip
kad mūsų kariaujanti sūnūs. Paseka
to viso jau pasirodė ta, kad jie daug
geriau ir daug sveikesni maistą valgo
ir jau pastebėta jų sveikatos pa-
gerėjimas. Jau ir dabar galima drąsiai
pabrėžti, kad iš šio karo visų
baisenybių žmonija susilauks trum-
poje ateityje daug sveikesnio bei
moksliskai tvarkomo maisto, kuris
pagerins mūsų sveikatą bei neabjo-
tinai prailgins gyvenamąjį amžių.

Medicinos mokslas labai didelę
pažangą yra padaręs valgio srityje
ir veik kasdieną suranda naujų da-
vinių mūsų sveikatos gerovei. Ta-
čiaus to dar anaip toli neužtenka.
Kad pasinaudoti tomis gerybėmis,
būtinai reikia žmonėms, ypač šeimi-
ninkams su tuo visu tiksliai susipa-
žinti bei įvykinti praktiškame gy-
venime. Žinomi faktai kad ir did-
žiausios reikšmės lieka beverčiais
nebet žmonija su jais susipažįsta ir
pajėgia vartoti praktiškame gyvenime.

Tad iš to išeina štai kas: Mūsų
kasdieninis valgis yra daug svarbesnis
ir reikšmingesnis mūsų sveikatai,
negu kad daugelis mano. Tik pri-
kimsimas pilvo jau nebeatsako mo-
derniniam gyvenimui, kuris reika-
lauja iš mūsų dėl savo gerovės tiks-
lesnio bei moksliskiesnio valgio pa-
tvarkymo. Mintis, kad kuomi pri-
kimšti pilvą, tai ir bus gerai, jau
senai atgyveno savo amžių. O ypač
dabartinio karo metu tai teisinga ir
privaloma kiekvienam, kada maistas
racijonuojamas, kada nebevisko ga-
lima gauti reikalingais kiekiais, kaip
taikos laiku. Dabar yra būtina šeimi-
ninkams arčiau susipažinti su
įvairiomis maisto kokybėmis bei jų
reikšme geresniam sveikatos išlaikymui.

Mums visiems privaloma studi-
juoti apie maistą, apie mitybą viso-
mis išgalėmis, kad nepadarius stam-
bių klaidų, kurių daugumoje atsi-
tikimų nevisados galima atitaisyti.
Tai šiuo sumetimu paruošiau platesnį
apibudinimą apie maistą arba mi-
tybą kiek šiandien mokslui tai yra
žinoma, tikėdamasis, kad gal ne
viena šeima tuomi pasinaudos ir pa-
gerins savo sveikatą.

Dr. S. Biežis.

MARGUČIO ŽINIOS

Margučio Skaitytojai, kurie gau-
nate Margutį reguliariai, malonėkite
atsinaujinti prenumeratą. Tuom jūs
pagelbėsite mums adresu sutvarky-
me. Pasiųskite per laiškelį dolerį ar-
ba du del prailginimo prenumera-
tos. Ačiu jums, kuris atsinaujinote
ir ačiu jums, kurie naujai užsirašėt.
Paraginkite savo draugus užsipre-
numeruoti Margutį. Lai skaito.

— ★ —

Ar nusitarėt pasiųsti Kalėdinę Do-
vaną savo sūnui, broliui ar draugui,
kuris tarnauja toli už jūrių-marių?
Spalio 15 diena, yra paskutinė die-
na tokiems siuntiniams. Siuntiniai
turi svert tik 5 svarus. Ilgis 15 co-
lių ir apjuostis per vidurį - 36 co-
liai. Pasveikinkite toli esamą vyrą
nuo savo giminės, nuo savo namų...

— ★ —

Adv. A. Lapinskas jau išžygiavo
į kariuomenės eiles. Išvyko mankš-
tai į Texas valstybės laukus, kur
yra šilčiau negu pas mus Chicagoje.

— ★ —

Atsilankė Margutį inž. H. Pavi-
lionis su žmona. Jis buvo atvykęs į
savo uošvienės laidotuves iš Detroit,
Michigan. Rugsėjo 21 dieną, gryžo
atgal į Detroitą. Pirmiau H. Pavi-
lionis gyveno Chicagoje. Jį mes gir-
dėdavom per radio kaip aukštaitį
"Olgirdą" kalbant ape tautos reika-
lus su "Valerijonu" - žemaičiu, nuo
Kvedarnos. Dabar abudu, ir "Olgir-
das" ir "Valerijonas" gyvena Det-
roite. "Valerijonas" (muz. A. Kve-
daras) dabar užsidėjo muzikos mo-
kyklą.

— ★ —

Šimet sueina 60 metų nuo pirmo-
jo lietuvių laikraščio "AUŠRA" pa-
sirodymo. Kiekvienoj lietuvių kolo-
nijoje, turėtų būt suruošta paskaitos
apie spaudos atgavimo troškimą,
apie išsilaisvinimą iš po Rusijos "glo-
bos." Praėjo 60 metų ir vėl tyko
ruskis Lietuva pagrobti. Nebeto, kai
kurie lietuviai patys gelbsti rusams
pavesti Lietuvos žmones, kad ir vėl
su nagaikoms kapotų...

— ★ —

"Jaunosios Lietuvos" pirmininkas
Bruno Gediminas, į kariuomenės
tarnybą, išvyksta spalio 8 dieną.
Daug darbavęs su savo draugais
palaikymui lietuviškosios idėjos, ap-
leidžia juos, bet, sako, vistiek aš
dvasia, gyvensiu su jumis. Juk ka-
ras nesitęs per metų-metus. Bruno
ir kiti, vėl gryš namo ir veiks sa-
vųjų tarpe. O juk mes, kiekvienas
žinome, kad vyriausioji veikla, tai
tautinė veikla. Lietuvis, kuris susi-
pratęs tautietis, nesvarbu kur jis gy-

vens, vis mąstys, dirbs, veiks, del savo tautybės išlaikymo.

— ★ —

Kadangi Bruno Gediminas daug gelbėjo Margučio redakcijai ir administracijai, tai mes visi palinkėsime jam, kad gryžtų sveikas vėl darbuotis su mumis. Išleidome dr. St. Jakobs, G. Rudelį, išleidome K. Deveikį, išleidome adv. A. Lapinską ir kitus Margučio draugus, kurių yra labai didelis būrys, išleidžiame ir Bruno Gediminą ginti žmonijos laisvę ir atsteigti tvarką ir anot Lt. St. Jakobs . . . "prižiūrėti tikrą gyvenime teisybę" . . .

— ★ —

Kitados Margutis vis rašydavo, kad yra "melaginga teisybė". Pasirodo, kad tai teisybė ir tikra teisybė. Už tą tikrąją teisybę, ir mūsų Mėrijos jauni vyrai eina kariauti. Kas nors turi prižiūrėti, kad gyvenime galėtų klestėti laisvė ir teisingumas.

— ★ —

Margučio Teisių Skyriaus vedėjas adv. A. A. Olis, žada teikti teisiškus patarimus iš Margučio radio programų, nuo spalio mėnesio, šeštadienio vakarais, 9:30 val. programoje.

— ★ —

Margučio Sveikatos Skyrius turi paskaitas antradienio vakarais. Sveikatos skyrių veda dr. St. Biežis ir dr. A. Gussenas. Dr. A. Gussenas skaito paskaitas apie dantų užlaikymą pirmam antradieny kiekvieno mėnesio.

— ★ —

Margutis, su štukorium "Baltramiejum ir Cecilija" dalyvaus Dariaus-Girėno svetainėje spalio 31 dieną. Dalyvaus ir Merginų choras ir solistai, solistės. Dariaus-Girėno Kareivių Motinų Klubas rengia pramogą ir pasikvietė Margučio Radio talentą . . . Ruoškitės įsigyti tikietai ir ateiškite smagiai laiką praleisti. Tikietais su taksoms tikrai 55 centai.

3rd **WAR**
LOAN

Buy More Bonds

**ATNAUJINKITE
PRENUMERATĄ!**

**Margutis metams kainuoja
\$2.00**

Adresas:

MARGUTIS
**6755 South Western Ave.,
Chicago, Ill.**

PADEKA

Reiškiame širdingą padėką, gimnėms, draugams ir pažįstamėms skaitlingai dalyvavusiems mūsų brangios mamytės, a. a. Marijonos Razmanskienės šermentyse, bei laidotu vėse.

Yptingai esame dėkingi šv. Jurgio bažnyčios dvasiškiams kun. Pronsikiui, kun. Gaučiui ir kun. Lukošui už atliktas gėdulingas mišias; taip pat ir šv. Jono Baptisto bažnyčios kun. Draper už turiningą pamokslą anglų kalboje. Širdingą ačiu tariame muz. prof. A. S. Pociui ir solistei Mrs. M. Scanlon už įspūdingai atliktą muzikalę dalį.

Dėkui, bažnytinėms bei visuomeninėms draugijoms, prie kurių veliunė priklausė, už prisiūstas gėles, paguodos žodžius, bei užpirktas mišias. Ačiu, grabnešiams ir laidotuvių direktoriui A. M. Phillips už paskutinį patarnavimą.

Liksime, taip pat, visuomet dėkingi komp. A. Vanagaičiui, kuris pašventė nemažą savo radio programos dalį gėdulingam mirties pranešimui, pailiustruodamas jausmingais užuojautos žodžiais, bei liudna klasine muzika, kas pasiliks ilgoje mūsų atmintyje, mūsų velionei mamytei bus lengvesnė Amerikos žemelė.

Dėkuoja,

Duktė, Sūnus, Marti ir Žentas.

LANKĖSI MARGUTY.

Parvykęs atostogų karys, serg. Joe Kaminskas lankėsi Marguty ir užprenumeravo savo mamytei Margutį. Serg. J. Kaminskas tarnauja S. Carolina valstybėje.

— ★ —

"Vienybės" redaktorius J. Tysliava lankėsi Chicagoj ir atlinkė Margutį. Atvyko pas draugus skaitytojus vienybiečius. "Vienybė" leidžiama Brooklyn, N. Y. Savaitraštis. Dabar savastis J. Tysliavos, kuris yra ir leidėjas ir redaktorius. "Vienybės" redakcijoje darbuojasi J. Kruzė. Užsiprenumeruokite. Adresas: 193 Grand Street, Brooklyn, N. Y. Metinė prenumerata trys doleriai.

— ★ —

A. Žekonis iš Aurora, Ill. lankėsi Marguty ir atsinaujino Margutį sekantiems metams. J. Barauskas iš Melrose Park, Ill. irgi atsilankęs Margučio ofise, nusipirko Karo Bonų ir atsinaujino Margutį.

— ★ —

Lankėsi ir Pūstapėdis, kuris iš Margučio "sostinės" Marquette parkų, persikėlė į Brighton Parkius. Dabar bus retesnis svetys Margučio redakcijoj.

Iš Minneapolis, Min. lankėsi Mr. ir Mrs. Emmerson Mulks, "Vytautas" Emmerson, pirmiau dalyvaudavo jaunųjų lietuvių vaidinimuose per radio. Atlinkę draugus ir pažįstamus, kurių turi nemažai, ypatingai Mrs. S. Mulks-Čerienė, gryžo atgal į Minneapolis.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI

Plaušiniui. Turime porą Truputi sunešioti. Vienas \$15.00. Žodynų dabar nėra. Lallo žodynas išsibaigė. turime rusiškai lietuvišką žodynelį. Tinka kašeniui nešioti. Kaina 50c.

J. Yudikauskui. Pasiuntėme tuos Nr. kuriuos tamsta negavai. Ačiu, kad pranešėt.

K. K-šauskui. Pasiskaityt buvo smagu, bet dėt Margutin, kas-žin kaip tai nebūtų įdomų. Nėra to blogo kad neišeitų ant gero. Krikščionybę priėmė ir kitos tautos panašiai kaip ir lietuvių tauta . . .

Lt. St. J. Ištikro, lietuviška daina sujaudina jausmus, kada ją išgirsti ten, kur nesitiki. Dabar, tai yra kaip ir tautos "pašportas". Ačiu už mielą laiškėlį! Tikiuose pasimatyti kada nors akis į akį . . .

L. M-skui. Išsibaigė ta laida, o kitos kol kas neatspausdinome. "Tu ir Aš" smagi daina chorui. Kiek pataisius tenoro partiją, gali merginų choras dainuoti. Bet palydėti su piano garsais. Galite transponuoti pusę tono aukščiau, taip pabaiga bus iš C major . . .

Ne-Gabriui. Ir gerai kad tamsta savo partiją užstoji. Niekas jos nepeikia, bet reikia ir su kitoms partijoms skaitytis. Reikia bent kiek rimties laikytis, o ne vien dergimo. Išniekinti viską galima, bet ir tam yra ribos. Pravardžiuoti tautininkus fašistais ir tam panašiai, tai jau pernelyg niekėška. Kiek mums žinoma, tai daugelis muzikų studijavo mokslus Čekoslovakijoje. Ne tik muzikos, bet ir kitus mokslus. Čekoslovakijos "Sakalai", tai Lietuvos jaunimo organizacija "Jaunoji Lietuva". Lietuva buvo užvis draugiškiausiuose santykiuose su Čekoslovakija ir ką tik rado naudingą tautybei išlaikyti - "skolinosi iš jos. Prekyba, pramonė, politika, mokslas, menas - viskas mėginta "pasiskolinti" iš demokratiškesnės, sykiu su Lietuva, atsisteigusios valstybės. Lietuvoje, galbūt kita partija būtų įgyvendinusi fašizmą, jeigu ji būtų gavus proga "nuversti Smetoną" . . .

Patriotui. Tie straipsniai premi-juoti. Jie autentiški. Neužilgo tilps

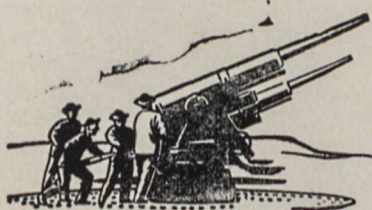
ir trumputė Lietuvos istorija parašyta prof. Aug. Janulaičio.

K. V. į Philą. Laukiame matricos arba "cut". Well . . . Pennsylvania buvo lietuvių išeivių tautinis atgimimo lopšys ir tokiu paliko. Visoki internacionalistai turėjo prasišalinti iš Penna lietuvių gyvenimo. Tai valstija, kurioje mažiausiai "menševikų" ir "bolševikų". Penna lietuviai darbuojasi tautos labui. Garbė jums!

Jeronimui. Tamsta rašyk apie farmas, apie kiauliukes, bet "palitikę" padėk į šalį. Nieko nenusimanai apie ją ir tik "atramentą" dalkai bereikalo. Palik "palitikę" tiems, kurie ją gali išnaudoti savo "kromeliui." "Sorkės" dar nepasibaigė. Lauksime "bučkio" su bolševikais. Norint didelį kelmą suskaldyti, reikia gerų kylių ir šlėgų, na, o be to, reikia gerų vyrų kad šlėguoti . . .

A. Baltrūnui. Dabar gausite reguliariai. Ačiui už pranešimą.

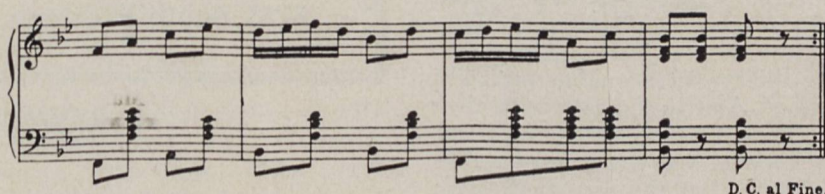
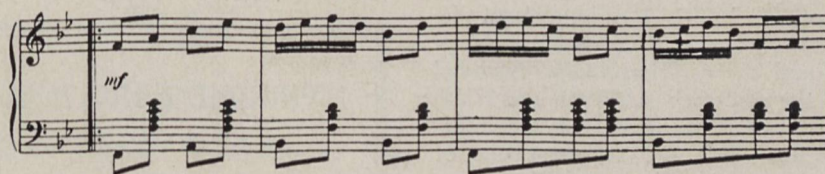
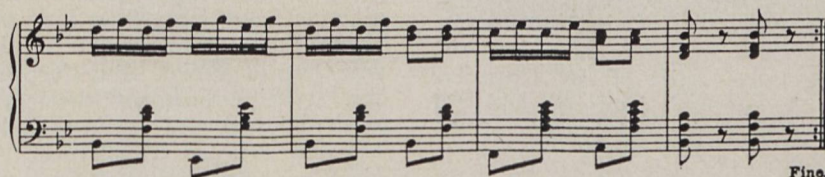
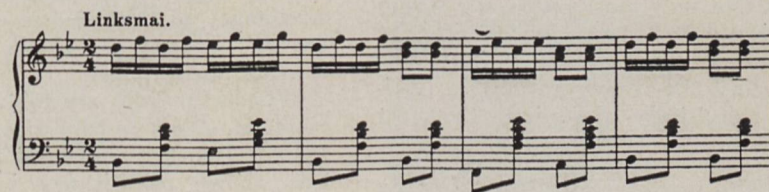
Laiškas del Elzbietos Katinas iš Lietuvos randasi jau tulas laikas redakcijoj. Gal kas pažystate ją, malonėkite pranešti. Prisiųstas iš Kupiškio pašto, Alizavos agentūros. K. S.

MONEY TALKS

Secretary Morgenthau said: "Financing policies do not of themselves win wars. Wars are won by battles. But the necessity of winning battles does not diminish the importance of raising the money to fight them. For though wars may not be won by financial triumphs, they can be lost by financial blunders."

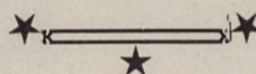
ŠEŠUPĖS POLKA

PIRKIME KODAUGIAUSIAI KARO BONŲ!

Marguty galite nusipirkti
Karo Bonų, kokių tik jūs
pageidaujate.

Adresas:
6755 So. Western Avenue,
Chicago, Ill.

LAND OF NORTHERN GOLD AND ITS PEOPLE (PART 2)

The central Lithuanians profited by the bitter lesson and forgetting private ambitions, united in a strong defensive organization which for centuries waged unceasing war against the Teutonic Orders, finally decisively defeating them at Gruenwald in 1410.

This warfare, equally ruthless on both sides, has left indelible traces in the scenery of the land and in the character of its inhabitants. Whenever one goes into Lithuania, one meets relics of the Crusaders in the country's landscape and still more in songs and legends of the people.

The union of the Lithuanian tribes came too late to save their brethren but it brought about the formation of a State which, by now inured to war continually extended in the east until in XIVth and XVth centuries it stretched from the Baltic to the Black Sea and was one of most powerful States of Europe.

Never a numerous race continually attacked on all sides, the Lithuanians entered into a close defensive alliance, later a union much like that of Austria-Hungary with their neighbor state of Poland. Poland, territorially, was much smaller than Lithuania. But she was much more populous.

This union was distinctly unfortunate. Lithuanians and Poles were too different to agree—and it finally ended in the partition of both countries between Russia, Prussia and Austria at the end of the XIIIth Century. The major part of Lithuania fell to Russia and even her name was effaced from the map of the world.

During the years of the union with Poland, Lithuania had known pestilence, famine and war (Russian and Swedish invasions and dissensions with the Poles); But she now had to suffer over a hundred years of unspeakable oppression and a cultural setback of twice that period. There were two futile attempts at rebellion: After that of 1831, the University of Vilnius and other schools were closed; after that of 1863, a decree designed to crush the spirit of the people was issued; all printing in Lithuanian, even prayer books, was prohibited.

But, despite the ever present

threat of prison or Siberia, the people smuggled Lithuanian books from abroad, taught their children secretly at home, they even managed to give play in secret in barns and by 1904 were ready to take advantage of the Russo-Japanese war and demand and obtain the return of their press.

Wonderful tales are told of the book smugglers and most ingenious hiding places for books and periodicals, shown to this day in farmsteads all over Lithuania.

In the Great War—not even Belgium suffered more than Lithuania—the battleground of the Russian and German armies. But this same war gave Lithuanians their long awaited chance—to regain their liberty: on February 16, 1918 at Vilnius, her ancient capital, Lithuania was again reconstituted an independent state.

Even then her troubles were far from ended. Her ancient ally, Poland, breaking a treaty made two days before, on October 9, 1920, treacherously seized her capital and a third of her territory and held it till 1939. But confident that even as they regained their independence they will some day recover again.

The Lithuanians have set up a provisional capital at Kaunas and are striving with all their forces to make up for the last dark hundred years of forcibly retarded progress. How far they are succeeding, only he can truly judge who saw Lithuania before 1918. But even the most casual observer is struck by new roads and bridges, schools and homesteads, and the towns which have a cleanliness unknown to Russia.

(To be continued).

**PIRKIME KARO BONUS!—REMKIME AMERIKOS
KARO JĖGAS — GREITINKIME PERGALE!
KARO BONUS GALITE PIRKTI "MARGUTYJE"
6755 South Western Avenue, Chicago, Ill.**

BEWARE THE RAPIDS!

ČIAP SUI

Rašo Pūstapėdis

Dabar pasidarė didžiausias ermydelis kaip tėvus pradėjo imt į kariuomenę. Matot yra taip. Tie, kurie mobilizuoja, yra vedę ir patyrę gyvenimą, vyrai. Išeina taip, kad singelių jie nepaiso kovai... Jie meilės pilni iki ausų. Tik mylėt nori. O vedę vyrai, tai patyrę muštynėse, nes jie kiekvieną, beveik, dieną, kariauja su savo boboms. Jie jau pasirepetavę, gali gerai muštis, tai dėlto juos ir ima...

— ★ —

Musolinis, vistik nusimufavo pas Hitlerį ant burdo. Vaje, tai gaila Hitlerio gaspadinės, katra dabar turės vargo su valgio gaminimu. Hitleriui tebevirs lašinius su kopūstais, o tam nabagai Musoliniui, turės virt makaronus.

— ★ —

Pirmą kartą kaip rusai atėjo į Lietuvą, tai nors gerai pasivalgyt gavo, o dabar kaip gryš, tai nei duonos plutos nerai. Nackiai viską paime. Na ar nesusitarimas? Ruskis pradėjo Lietuvą šluot, o nackis — pabaigs. Ot ir "fifti-fifti" propozicijai...

— ★ —

Vienas kupčius važiuodamas per vieną miestelį, pastebėjo daug bažnyčių. Jis ir sako: Turbūt čia blogi žmonės gyvena, kad tiek daug bažnyčių pristatyta. Jeigu būtų geri, tai jiems užtektų vienos bažnyčios... Mat, jam pasirodė, kad viena bažnyčia negali suvaldyti. Tai ot, sakau, ir Juozas Stalinas atidarė bažnyčias, ba su viena negali savo piliečių suvaldyti...

Komunistai giriasi, kad Rusijoje tikėjimas ir bažnyčios nėra persekiojamos. Na, tegul būna ir taip, bet koks čia komunistams džiaugsmas, kurie gyrėsi, kad tikėjimą išnaikys?

— ★ —

Štai deklamacija komunistams, kurią aš leidžiu deklamuoti jums.

Aš burliokas iš Maskvos,
Varpininkas cerkvės tos,
Skambinu visais varpais:
Su dideliais ir mažais...
Popas laukia jus tenai,

Nusilenkit jam žemai.
Prašykite atleist griekus,
Kad iškorėte šventikus,
Mike — carą korėte
Soborus išgriovėte.
"Batiška," sakykit jūs,
"Ja so sviečkoj pomolius..."

— ★ —

Patarlė sako, kad jeigu žmogus skęsta, tai ir už britvos griebiasi. Na, o popo barzda, tai ne britva. Yra kur ir už ko įsikabyt. Bet kad neišeitų taip, kaip rusai sakydavo: "Pop svojo — čiorť svojo..."

— ★ —

Kiaulė ir karvė, turi kada nors su savo gyvastim persiskirti. Skirtumas tik tame, kad nabagė karvė, tai per jos geriausią gyvenimą melžia ir melžia, o kiaulė, tai tik paršai melžia. Kitais žodžiais sakant, kiaulė pasilieka kiaule. Ji nieko nemaitina, išskyrus savo veislę...

— ★ —

Aš atmenu Lietuvoje, mano mama sykį norėjo nusipirkt švento Jono stovylėlę ir jau būt pirkus, tik jai pasirodė, kad jo lūpos per daug raudonos ir nepirko. Na, o dabar, jūs pasižiūrėkite į mūsų moteris, merginas. Vyras apsisveda tokią merginą ir... nepaiso. Tik žinoma, tegul nemėgina jai tas lūpas nušluostyti. Tada, tai jau lukaut!...

— ★ —

Nekurie lietuviai ištrūkė iš Sibiro, pasakoja, kad tenai ištremtieji lietuviai vargą, badą kenčia; nuplyšę vaikščioja, alkani... Na, kam dabar taip meluoti ir tokiais melais pasitarnauti Hitleriui. Tik Hitlerio agentai gali taip sakyti. Sibire lietuviai gražiai apsirėdę vaikščioja, Amūro paupiais golfą gražina, automobiliais važinėja ir pilvus išpūtę špaciuruoja. Ot komisari ruskiai, tai alkani, basi vaikščioja ir išmaldų prašinėja...

**PIRKITE KARO BONUS!
GELBĖKIM DEMOKRATI-**

**JOM NUGALETI
PRIEŠĄ!**

— • —

**ATNAUJINKIT PRENUMERATĄ
MARGUTIS**

Metams \$2.00
Pusei metų 1.00

6755 So. Western Ave.,
Chicago, Ill.

TAI BENT PAČIUS

S. Čėsna chikagiečiams gerai pažystamas jau ilgas laikas kaip tą didelę Chicago paliko. Atvažiavo pas brolių Vincą ir jam patiko Rhinelanderio gražios apielinkės. Ten bemažant įsikūrė savo pastogę, 82 South Brown Street. Tai erdvi vieta. To negana. Pasiėkė Woodboro ir apsipirko plotą žemės prie Squash Lake. Pristatė vasarnamių ir vasarotojų patogumui, išmūrino iš akmenų pečių dėl kepimo žuvų ir visokių kepsnių ir virimo lauke. Tai puikus išradimas ir patogus vasarotojams. Prie to akmeninio pečiaus, matome patį "bosą" S. Čėsną pasirėdžiusi Indijonų rūbais.

Rhinelendary, Woodboro mūsų tautiečių randasi nemažai. Iš visų, stambiausias biznierių, tai M. A. Šarka. Jis taipgi Chicagietis ir plačiai žinomas. Jų sūnus Alex tarnauja pas Dėdę Samą ir tankiai aplanko Chicago ir Cicero. Čia turi giminių, pažystamų. Jų tarpe yra — Kakanauškai, Mikučiai ir daug kitų. Pasimatykime kitą metą pas Čėsną ir tame jo pečiui, išsikepsime žuvies...

K. Deveikis.

FOR VICTORY

BACK
THE
ATTACK

Buy An
Extra \$100
War Bond
During
3RD WAR LOAN

Kaip Lietuva Po Rusais Vargo

(Perkelta nuo 5 pusl.)

3 d.) buvo paskelbtas laisvės manifestas, tačiau reforma vis dar nebuvo vykdoma, vis dar baudžiauninkai turėjo eiti baudžias.

Taigi nenuostabu, kad vos prasi-dėjus 1863 metų sukilimui dideli valstiečių būriai stojo su ginklu ran-kose prieš rusų valdžią: susidarė net savarankiški lietuvių sukilėlių būriai, kun. Mackevičiaus, Puidoko Luko-šiūno ir kitų vedami. Tačiau sukilimo dalyvių valstiečių buvo jau daug mažiau, negu 1831 metais, ir pats sukilimas buvo greičiau numalšin-tas.

Šį kartą, sukilimui prasidėjus, Lie-tuvos malšinti buvo atsiųstas Murav-jovas, teisingai koriku pramintas. Turėdamas daug kariuomenės ir veikdamas prieš išsklaidytus, men-kai apginkluotus sukilėlių būrius, jis lengvai juos mušė ir blaškė. Pagau-tus kapojo, kankino, kartuvėmis Lietuvą nustatė. Tik vieną dalyką laimėjo sukilusieji valstiečiai: Mu-ravjovas, norėdamas atitraukti juos nuo sukilimo, privertė valdžios or-ganus greičiau praveisti baudžios panaikinimą; o bausdamas dvarinin-kus už sukilimą, privertė buvusius baudžiauninkams duoti daug dau-giau žemės, negu kad buvo gavę Ru-sijos valstiečiai. Ir savo pasiekė: kas iš valstiečių neiklavo su ginklų ran-kose, tas miškais slapta grįžo prie žemės tyliai sėdėjo ir iš baimės at-sakytį už dalyvavimą sukilime, ra-miai klausė kiekvieno skaudaus val-džios įsakymo, apsimesdamas ištiki-mu Rusijos pavaldiniu.

Tokių naujų įsakymų, kurie iš pa-matų vertė visą Lietuvos gyvenimą, pasipylė be galo, be krašto.

Paskelbęs obalsį "nukryžiuoti Lie-tuvą", Muravjovas kartu sumanė ją surusinti, paversti grynai rusišku kraštu. Pats veikiai atšauktas, jis ne viską savo įsakymais galėjo praveisti gyvenime, bet jo papėdininkai to-liau varė jo sumanytą darbą.

Pirmučiausia buvo numatyta at-imti iš vietos gyventojų žemę ir ją apsodinti rusais. Taigi tremiami į Sibirą visi, kurie tik buvo įtariami pritarę sukilimui — tiek dvarinin-kai, tiek ištisi valstiečių kaimai. Jų žemės atimamos ir jų vietoje sodina-mi rusai. Draudžiama vietos gyven-tojams parduoti žemę. Atimama be-veik visa bažnyčių ir vienuolynų žė-mė ir atiduodama arba cerkvėms

arba rusams kolonistams. Būriais ga-benami įvairūs burliokai, kurie turi sudaryti patys būdami beraščiai ru-sų kultūros atramą Lietuvoje. Daug vėliau, paaiškėjus kad ta priemonė vis delto Lietuvos nesurusins, buvo įkurti specialiniai bajorų ir valstie-čių bankai, kurie turėjo atpirkti žė-mes iš dvarininkų rankų ir jose so-dinti tvirtas rusų kolonijas. Tą dar-bą, Lietuvai daug pavojingesnį už prievartą, sustabde tik Didysis Karas.

Nauja priemone kraštui surusinti turėjo būti įvedimas rusų raidžių lietuvių raštams, spaudos uždraudi-mas. Bet čia smarkiai apsilvilo. Nors tas nelemtas spaudos uždraudimas truko ištisa keturiasdešimt metų, nuo 1865 ligi 1904 m., bet tik iš pra-džių kartais pavykdavo įbrukti žmo-nėms rusų raidėmis spausdintas kny-gas, kol dar veikė 1863 m. baimė. Bet veikiai Lietuva su uždraudimu apsiprato. Tas pats vysk. Valančius pirmas surado kelią į Prūsus, ten ėmė spausdinti knygas, tvarkė slaptą gabenimą per sieną ir platinimą krašte; jo pėdomis, nežūrint perse-kiojimų, nuėjo kiti; dvidešimčiai me-tų praėjus įsikūrė pirmasis Didžia-jai Lietuvai skiriamas laikraštis, "Aušra" (1883), toliau jų atsirado daugiau, uždraustos knygos pasiekė visus Lietuvos kaimus ir pasirodė, kad nors "Anei rašto, anei druko mums turėt neduoda; tegul sako, bus Lietuva ir tamsi ir juoda", tie "tamsi" Lietuvos žmonės laimėjo kovą su rusų valdžia dėl savo knygų ir tos kovos metu net sutvirtėjo, rado naujų spėkų ir naujo pasiryži-mo tolesnei kovai, dabar jau kovai už laisvą politinį gyvenimą.

Teisingai buvo pasakęs vysk. Ba-ranauskas —

Neįveiksi, sūnau šiaurės;
mūsų širdys tvirtos,
senai buvo išmėgintos,
senai keptos, virtos.

Tas širdies tvirtumas padėjo įveik-ti ir kitus pasikėsimus prieš Lietu-vos kraštą. Buvo mėginta rusinti ir per mokyklas. Uždarytos gyvavusios kiekvienoj parapijoj parapiinės mo-kyklos ir vietoj jų pradėtos visur kurti vadinamosios "sielskiosios", su lietuviškais nė žodžio nemokančiais rusų mokytojais, rusų vadovėliais, rusų caro ir pravoslavijos garbinimu. Vysk. Valančiaus paraginti žmonės ilgą laiką visai nesieuntė ten savo vaikų, slapta mokydami juos pašven-toriuose, išlaikydami slaptas mo-kyklas. Pradėjo leisti vaikus į tas mo-kyklas tik daug vėliau, kada buvo jau pakankamai lietuviškų elemento-

rių ir knygų, kuriomis galima buvo atsverti kenksmingą rusų mokytojų ir mokyklų įtaką. Kartu nebuvo pra-leidžiama nė viena proga reikalauti savų mokyklų su lietuvių kalba ir lietuviams mokytojais. Ir pagaliau, susidarius palankioms politinėms są-lygoms, 1905 metais, beveik iš viso krašto vienu sykiu buvo išvyti ko ne visi rusai mokytojai ir vietoj jų pasodinti savieji. Nors išvytieji mo-kytojai vėliau sugrįžo, bet nuo to laiko buvo įsileista lietuvių kalba jau ir į valdžios mokyklas, atsirado lie-tuvių mokytojų Lietuvoje, nebebuvo reikalo slaptai mokyti.

Kaltinimas, kad daugelis kunigų dalyvavo sukilime ar jam prijautė, davė Muravjovui ir jo papėdinin-kams progos pradėti žiauriausią ko-vą su katalikų bažnyčia neva lenki-nimui per bažnyčią sustabdyti. Mė-ginta įvesti katalikų bažnyčiose rusų kalbą, bet tik retas silpnadvasis ku-nigas išpildė tą reikalavimą. Kiti, vysk. Valančiaus padrąsinti ar su-drausti, pasipriešino, ir nuo tos min-ties veikiai teko atsisakyti. Uždraus-ta statyti naujas bažnyčias, senas tai-syti, uždrausta statyti kryžius ir kop-lytėles prie kelių, o tačiau kryžiai naktimis kaip grybai dygo. Suvar-žytos visokios eisenos, procesijos, kunigų važiavimai į svetimas parapi-jas. Nieko negelbėjo. Sumanyta pa-lengva atimti bažnyčias ir paversti jas cerkvėmis. Uždaryti vienuolynai ir išvaikyti vienuoliai. Imta varyti katalikus mokinius į pravoslavų pa-maldas, įvesta rusų kalba per tikybos pamokas. Čia buvo sunkiau priešin-tis, nes susidurta iš pradžių su stipria valdžios pajėga ir žmonių baime vie-šai stoti prieš valdžios įsakymus, kad ir neteisėtus, neteisingus ir skaud-žius. Bet lietuvių sąmonei kylant ir čia rusų valdžia pagaliau susilaukė griežto pasipriešinimo. Daugiausia pagarsėjo pasipriešinimas prieš Kra-žių Benediktinų bažnyčios ir vienuo-lyno uždarymo. Pustrečio mėnesio parapijiečiai neleido prie bažnyčios valdžios atstovų, kol pagaliau 1893 metų lapkričio mėn. 10 (22) d. at-keliavo į Kražius pagarsėjęs guber-natorius Klingenbergas su kazokų šimtaine; nuožmiai kankindami ir žu-dydami bažnyčią ginančius žmones, neįstengė tačiau jos užimti ir išvai-kyti gynėjus. Šių "Kražių skerdynių" atbalsiai pasklido plačiu garsu ne tik po Lietuvą, bet ir po visą pasau-lį, ir sukėlė lietuvių visuom. nora dar smarkiau pasipriešinti prieš kiek-vieną pasikesinimą. Kražių byla ir pora metų po to įvykę Šiauliuose ir Mintaujoj lietuvių mokinių "maiš-tai" prieš pravoslavų cerkvių lanky-

mą, privertė rusų valdžią iš pradžių sušvelninti savo tikybinę politiką, o 1905 metais visai išsižadėti griežtų persekiojimų.

Tolimesni Lietuvos gyvenimo po rusų valdžia įvykiai jau geriau žinomi dabartinėms kartoms, nes dauguma suaugusiųjų atsimena ir lietuvių spaudos grąžinimą 1904 metais, revolicijos judėjimą 1904 — 1905 m., parodžiusi, kad galinga Rusų valstybė jau braška, pirmąjį Lietuvos Seimą Vilniuje su jo obalsiais kovoti už Lietuvos vidaus savarankiškumą, pradžią savarankiško lietuvių gyvenimo, lietuvių laikraščių ir knygų augimą, kūrimą įvairių draugijų, atsiradimą kooperacijos Lietuvoje ir t. t. Visa tai nebe istorija, bet netolima praeitis, kuri padėjo augti ir bręsti Lietuvos sūnėnams. Pagaliau, jau ne tik ne praeitis, bet tik ką praslinkusi dabartis, tai Didžiojo karo didžiosios nelaimės ir sunkūs vargai, kurie tačiau leido Lietuvai amžinai atsisveikinti su šimto metų Lietuvos neprašytu šeimininku — Rusijos valstybe ir jos valdžia.

Prof. Vacl. Biržiška.

I WILL TELL YOU...

I will tell you, I will tell you
What the flowing brooklet whispers,
What the flowing brooklet whispers,
What the birds say, when they sing.
Where a flowing brooklet whispers,
Pretty flowers show their faces.
So, wherever someone listens,
Someone else his secret tells.
As a bee goes gath'ring honey
So I gather what is spoken.
Then I fasten words together,
Like a wreath made all of bloom.
hen I've made my flower-garland,
Open one by one the flowers.
When I fasten words together,
People like my words to hear...

3rd WAR LOAN
Buy More Bonds

— ★ —
**REMKIAME AMERIKOS
VALDŽIA IR PREZIDENTO
ROOSEVELT' O
POLITIKĄ —
PIRKIAME KARO
BONUS!**

KUR BANGUOJA NEMUNĖLIS

Lento.

Balsus sudėstė L. E.

S. A. 1. Kur ban - guo ja Ne - mu - nė - lis, Kur še - šu - pé
2. Ten dar - ža - liuos' pi - na - vi - jos, Ten mer - ge - lės
3. Te - nai žmo - nės ge - ros šir - dies, Ma - no drau - gai
4. Ten gim - ti - nis yr kie - me - lis, Kur gy - ve - na

S. A. mie - la plu - kia, Ten Lie - tu - va ma - no bran - gi.
kaip le - li - jos, Ten ša - le - lė daug ge - res - nė,
te - nai li - ko, Tik man vie - nam varg - die - nė - liui
mans tė - ve - lis, Ten mer - ge - lė ir mo - čiu - tė,

S. A. Te - nai šir - dis ma - ne trau - kia.
Juo - da duo - na daug gar - des - nė.
Iš te - nai i šeit pri - li - ko.
Te - nai bro - liai ir se - su - tė.

T. B.

**DARIAUS-GIRĖNO LIETUVIŲ KAREI-
VIŲ MOTERŲ KLUBO PARENGIMAS**—bus
Spalio-October 31 dieną Dariaus-Girėno
svetainėje, 4416 South Western Avenue,
Brighton park'e. Bus labai šaunus koncer-
tas, kuriame programą išpildys Žvingių
operos artistė "Cecilija Bumbikė" ir neve-
dęs pusiau jaunas kavalierius, dainiuški-
ninkas be diplomo - "Baltramiejus Cibu-
kas" . . . Taip pat dalyvaus Margučio Mer-
ginų Choras ir kiti radio dainininkai ir dai-
nininkės. "Koncerto" pradžia 7 valandą ne
ryte, o vakare. Jeigu kas ateis anksčiau, tai
sako, dūrys pačios atsidarys nuo 6 valan-
dos vakaro. Sėdynės su kėdėmis sykiu,
kainuos tik 55 centai ir taksavonė įsiskaito
į tą. Tai ot, sakykim visos, kad ateisim sy-
kiu . . .

"JAUNOSIOS LIETUVOS" KAMPELIS

Nesinorėtų tikėti, kad jau pralink šių metų šilta žaliuojanti vasara, bet pradėjęs marguoti gamtos vaizdas biloja, kad mes jau stovime nakstyvo rudens angoje. Praėjo vasara, praėjo atostogavimo laikas, ne vienam palikdamas malonių vasaros įspūdžių, prisiminimų.

Kaip visi taip ir mūsų "J. L." Kampelis buvo paėmęs atostogų, todėl keliuose "Margučio" numeruose nepasirodė su savo mintimis.

Nors mūsų eilės kasdien mažėja, nes daug gabių narių, kurie mėgo, ir aktyviai veikia "J. L." eilėse, šaukiama į karių eiles. Taigi, turime skirtis ir kaupti jaunas gabias jėgas dėl karo ir žmonių teisių ir teisingumo laimėjimo. Bet atsiminkime, kad Lietuviškoji veikla, visgi turi būti tęsiama, tad likusieji Organizacijos eilėse, turi dar aktyviau veikti, planuoti ir vykdyti darbų, kuriais galėsime parodyti geriausius jaunų lietuvių siekius ir norus.

Taigi atsiminkime, kad mes jaunieji lietuviai turime paskirti ne vien stoti į karių eiles ir kovoti už Amerikos pergalę, už kurios reikia tikėtis gludi ir mūsų tėvynės Lietuvos laisvė, bet ir visuomeniniame veikime.

Jau kuris laikas kaip iš mūsų organizacijos traukiami vienas po kitui nariai. Štai spalio 8 dieną apleidžia mumis, pirmininkas Bruno Gediminas. Iš tikro tai labai skaudus smūgis mūsų organizacijai, nes neteksim vieno iš veikliausių mūsų veikėjų. Neseniai apleido mus George Rudelis, kuris labai visais galimais budais remdavo mumis, taip pat adv. Antanas Lapinskas. Jau šiandien pasijuntame tokia spraga, kuria negalima užpildyti. "Jaunoji Lietuva" Organizacijos nariai linkime mūsų pirmininkui kuo geriausių pasekmių, jo naujoje gyvenimo atmosferoje-kariuomenėje. Mes pilnai tikime, kad Bruno sugrįš pa mus ir visi mūsų organizacijos nariai su gerais pasiūlymiais.

Kas sako važiuoja armijon, bet Kazys Šimkus, tai tikrai vizuoja. Jis išvyksta spalio 3. Linkime Kaziui greitai ir laimingai sugrįžti.

Mūsų narė Jadvyga Armoskaitė-Paulauskienė susilaukė sunaus. Jos vyras Charles tarnauja kaž kur Paci-

fike. Sako krikštytys Jr. Charles.

Girdetis, kad mūsų gera choristė Adelė Rudminaitė, rengiasi ištekti. Well, linkime geriausiu gyvenimo sekmių.

Onutės Rapšytės mamytė per kurį laiką labai negaliavo. Linkime poniai Rapšienei greito pasveikimo.

Kažin kaip su Josephine Sokas? Ar nebūtų labai gražu, kad p-lė Josephine dalyvautų mūsų organizacijos "bowling" komandoje. Lauksime Juozukė.

Naujas narys, kuris įstojo į mūsų organizaciją, t. y. Stasys Dobrovolskis. Labai bus malonu tokius narius pasitikti naujame kvorume, kuris užpildys mūsų vykstančiųjų kariuomenės eiles. Kiek teko patirti ir da viena graži mergaitė nori į mūsų eiles įstoti, tai p-lė Sofija Gimbutas. Tikimėse, kad p-lė Sofija atsilankys į sekančią susirinkimą.

Teko nugirsti, kad mūsų narys Steponas Deringis irgi rengiasi mumis apleisti. Bet jis pasakė, kad vietoje savęs jis prirašys savo sesutę Stella. Lauksime.

ATSIŠAUKIMAS Į DRAUGIJAS, KLUBUS IR KUOPAS

PRISIDĖKIT PRIE IŠLEIDIMO
"TIMELESS LITHUANIA"
KNYGOS TUOJAU!

Jūs tiesioginiai laiškais pasiekti yra didelis ir neįmanomas darbas. Tačiau iš praeities žinome, kad jūs į svarbius tautos reikalus nuoširdžiai atsiliepti pasakaitę atsišaukimus mūsų spaudoje.

Siuomi kreipiamės į pavienias kolonijų draugijas, klubus, chorus, SLA., TMD., LDKSA., ir kitas kuopas prašydami prisidėti su maža ar su stambesne auka išleidimui Amerikos Ministerio Norem knygai "TIMELESS LITHUANIA."

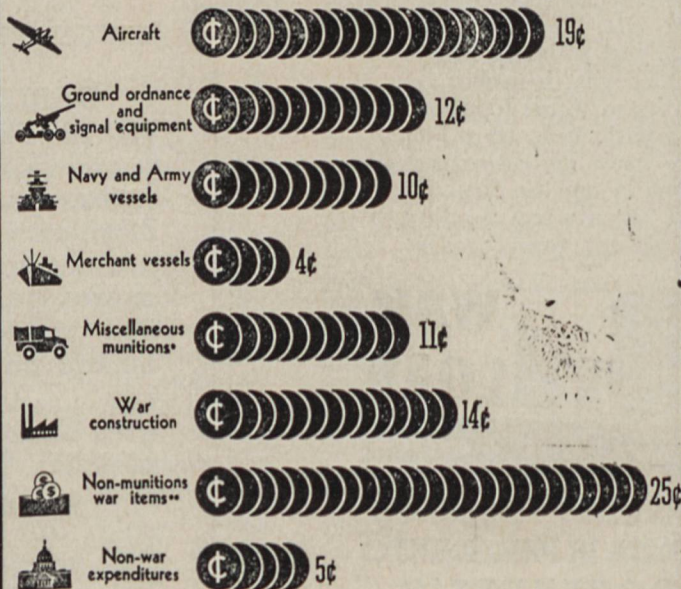
Visokios aukos, mažos ar didesnės, bus nuoširdžiai įvertinamos. Už stambesnes aukas bus duodama knyga arba kelios knygos, kurias galėsit padovanoti savo miesto knygynui ir žymesniems Amerikos politikos vadams, kurių žodis gali daug prisidėti prie Lietuvos atsteigimo.

Remiant šią knygą jūs prisidėsit tikriausiu būdu Lietuvos laisvės bylos gynime!

LIETUVAI VADUOTI SAJUNGA
6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio

YOUR TAX- AND BOND-DOLLAR

HOW THE GOVERNMENT SPENDS IT
(First Half of 1943)

* Automotive vehicles and equipment, clothing and personal equipment and other expenses.

** Pay, subsistence, travel for armed forces and civilians agricultural commodities for export and miscellaneous expenses

STASYS LITVINAS

sako:

NAMŲ SAVININKAI! APTAISY-
KITE NAMĄ! LENTOS, BAL-
KIAI, DURYS, LANGAI IR VI-
SOKIA MEDŽIAGA. KREIPKI-
TĖS! —

**Carr-Moody Lumber
Company**

3039 SO. HALSTED STREET

Telephone Victory 1272

CHICAGO, ILL.

CONRAD**Photo Studio****FOTOGRAFAS**

Studija įrengta
moderniškoms
pirmos rūšies su
užlaidomis ir
Hollywood švie-
somis. Darbas
garantuotas.

420 W. 63rd St.

Tel. Englewood 5840—5883

KAS NENORĖTŲ PALIKTI AMERIKOS PILIEČIU

Adv. Ch. P. Kal,

Palikti Amerikos piliečiu, reikia žinoti apie Suvienytų Valstijų valdžią ir jos veikimą. Suaugusiems žmonėms nėra lengva išmokyti apie valdžios vairą, o labiausiai kuomet reikia žinoti anglų kalboje.

Mano pagaminta pilietybės kny-
gutė susidedanti iš 32 puslapių ir su
praktiškoms ilustracijoms, turi 92
KLAUSIMUS IR ATSAKYMUS lietu-
vių ir anglų kalboje.

Neužtenka palikti Amerikos piliečiu, bet net bū-
tinai yra reikalinga žinoti apie valdžios sudarymą.

Todėl ši knygelė, trumpoje ir aiškioje formoje, su-
pažindins kiekvieną skaitytoją kaip demokratija veikia.
Knygutę galima įsigyti prisiunčiant tik 35 CENTUS se-
kančiu antrašu:

CHARLES P. KAL,
6322 South Western Avenue
CHICAGO, ILLINOIS

NAMŲ DAKTARAS

Įvairūs susirgimai; ligos; ligų gydymas;
receptai; praktiški patarimai.

KAINA DU DOLERIAI.

(MARGUČIO SKAITYTOJAMS \$1.00)

Adresuokite užsakymą Margučiui:

6755 South Western Avenue, Chicago, Ill.

"NAMŲ DAKTARAS",

labai naudinga knyga kiekvienam.

Ją Parašė DR. A. J. KARALIUS

Autorius "Lyties Mokslo," "Vyrai" ir kt.; Vertėjas "Draugi-
jos ir organizmų evoliucija," "Moralybės Išsivystymas" ir kt.;
Narys "American Ass'n. for Advancement of Science"; rašyto-
jas sveikatos klausimais įvairiuose laikraščiuose; literatas; Me-
dicinos Daktaras. Jau miręs...

Selemonavičiaus**Mezgykla**

Parduodam Vilnonius Švederius, Dideliems ir Mažiams, Vilnonės Pirštines, Vilnonės Kepuraites Mažiams Vaikučiams, Vilnonės Kojines dėl Vyrų ir Moterų. Vilnoniai apatiniai Marškiniai dėl Vyrų.

F. Selemonavičius, Sav.

504 WEST 33rd STREET

Arti Normal Avenue

CHICAGO, ILL.

Telephone Victory 3486

MARGUČIO RADIO PROGRAMAI

Nežiūrint kur jūs esate — namie, svečiuose ar automobiliu važiuojat, visuomet pasiklausykite MARGUČIO RADIO PROGRAMŲ iš WHFC (1450 kil.).

KAS VAKARĄ (išskyrus sekmadienius) kaip 9:30 val.

SEKMADIENIAIS — 100 valandą po pietų.

PENKADIENIAIS (extra programas) 7 — 8 val. vak.

Margučio Radio Programai yra vienintėliai KASDIENINIAI Radio programai vedami lietuviškoje dvasioje.

Norint pasigarsinti telefonuokite GROVEHLL 2242.

Adresas,

M a r g u t i s , 6755 So. Western Ave.

Chicago, Illinois

LAIDOJANT PASITARNAUS**LIETUVIAI LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI**

Nariai Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos

Tel. Yards 0781-0782

I. J. Zolp

1646 WEST 46th STREET

Telephone Canal 2515

Lachawicz ir Sūnai

2314 WEST 23rd PLACE

42-44 EAST 108th STREET

Tel. Pullman 1270

P. J. Ridikas

3354 SOUTH HALSTED STREET

Skyrius: 710 WEST 18th STREET

Visi Telefonai Yards 1419

Tel. Yards 4908

Antanas M. Phillips

3307 LITUANICA AVENUE

Tel. Yards 1138-1139

Mažeika ir Evanauskas

3319 LITUANICA AVENUE

Tel. Pullman 9661

Leonard F. Bukauskas

10821 SO. MICHIGAN AVENUE

Tel. Lafayette 3572

J. Liulevičius

4348 SO. CALIFORNIA AVE.

KOPLYČIOS DYKAI VIŠOSE MIESTO DALYSE

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ

